

Ks. dr hab. Kazimierz Pierzchała, prof. KUL

<https://orcid.org/0000-0001-9972-943X>

Chrystologia starotestamentowa
w ujęciu
Corpus Paulinum i Listu do Hebrajczyków
(Streszczenie)

Rozdział I
Oczekiwanie starotestamentowego Izraela
na zapowiadanego Pomazańca

Rozdział pierwszy obejmuje okres chrystologii w nurcie wydarzeń i tekstów biblijnych w okresie Starego Testamentu, a więc jej początki. Po opisie zwyczaju namaszczenia, następuje relacja z namaszczenia pierwszego króla, Saula, wiążąca się z namaszczeniem drugiego – Dawida. To w związku z jego panowaniem, Bóg zaczął realizować swój zamiar zbawczy, przekazując mu zapowiedź trwania jego dynastii na wieki. To proroctwo spowodowało – zwłaszcza w okresie, kiedy następcy Dawida niegodnie sprawowali swoje rządy – religijny ruch, związany z obiecany „mesjaszem”, obejmującym cały Izrael zjawiskiem mesjanizmu.

Po podrozdziale: *Wielkie proroctwo i przymierze z Dawidem*, następny podrozdział omawia *Obiecanego Pomazańca i oczekiwanie* na jego przyjście, na przykładzie Psalmów i Proroków. Z proroków Mniejszych omówiony jest Amos, a po nim wszyscy czterej Prorocy Więksi: Izajasz, Jeremiasz, Ezechiel i Daniel. Ten ostatni prorok swoim proroctwem o *Siedemdziesięciu latach* wprowadza temat tej rozprawy do drugiego rozdziału.

Rozdział II

Wypełnianie posłannictwa mesjańskiego przez Jezusa Pomazańca

Rozdział drugi obejmuje nowotestamentowe spełnienie się starotestamentowych obietnic w ich nieoczekiwanych i niewyobrażalnych wymiarach. Mesjaszem okazał się zapowiedziany potomek Dawida, syn Narodu Wybranego i równocześnie Syn Boży. Kolejne podrozdziały omawiają Jego prezentację przez Jana Chrzciciela, popartą wyznaniem Szymona-Piotra, a przede wszystkim samego Jezusa, zadającego faryzeuszom pytanie, które kierowało myśl na kogoś wyższego w swoim istnieniu niż człowiek.

Rozdział ten skupia się przede wszystkim na ukazaniu Chrystusa jako Izajaszowego Sługi Pańskiego, przewyższającego swoją osobowością jakiegokolwiek człowieka, cierpiącego za innych i osiągającego panowanie nad ludźmi. Zapowiedź proroka zaczyna się „stawać” z chwilą wydania na Chrystusa wyroku śmierci przez Sanhedryn. Sekcje tego podrozdziału opisują przebieg procesu przed Piłatem, a więc biczowanie, koronowanie cierniem i ukrzyżowanie Mesjasza, z uwydatnieniem mesjańskiego tytułu winy, wyszydzaniem Mesjasza i mesjańskim spełnieniem zbawczych zamierzeń Boga, który wskrzesił swojego Syna. Jego zmartwychwstanie było i jest zwieńczeniem zbawczego dzieła Boga, dokonany przez Chrystusa-Pomazańca, zapewniającym swoim wyznawcom podobne zmartwychwstanie na końcu czasów. Dokonanie swojej misji mesjańskiej Chrystus ujawnił uczniom idącym z Nim do Emaus. Wówczas w ustach samego zmartwychwstałego Mesjasza zabrzmiał ten Jego tytuł w brzmieniu ewangelicznym *Meszicha*.

Rozdział III

Akceptacja i interpretacja dzieła Mesjasza przez Pawła z Tarsu i autora Listu do Hebrajczyków

Rozdział trzeci – przedstawia proces tworzenia się chrystologii w działalności i pismach tych dwóch ewangelizatorów. Chrystologia ich jest ujęta w aspekcie „mesjanologii” Starego i Nowego Testamentu, której znaczenie należy odbierać z „transkrypcją mentalną” tytułu greckiego *Christos* jako pojęciowe oddanie aramejskiego czy hebrajskiego terminu „Mesjasz”. Oni – jak i wszyscy chrześcijanie pochodzenia żydowskiego czy innego – „słyszeli” wówczas ten tytuł w znaczeniu Pomazańca Pańskiego – Mesjasza.

Po podrozdziale ukazującym dzieło Chrystusa w jego spełnianiu się dzięki zesłaniu Ducha Świętego, następuje podrozdział przedstawiający recepcję chrystologii Pawła z Tarsu, z uprzednim przedstawieniem jego postaci jako Żyda z diaspory o wykształceniu jerozolimskim „u stóp Gamaliela” i prześladowcy chrześcijan. Dalsze sekcje omawiają cechę jego Ewangelii, obejmującą wiedzę o Mesjaszu jako wysłanniku Boga, obdarzonego Duchem, ukrzyżowanego, zmartwychwstałego i uobeczonego w mistycznym Ciele Chrystusa, którym jest Kościół.

Podrozdział drugi, rozdziału III przedstawia chrystologię zawartą w Liście do Hebrajczyków, przedstawionym w swej strukturze i myśli nieznanego hagiografa. Pismo to ma dwie sekcje. Pierwsza przedstawia Chrystusa jako Syna Bożego i Syna Człowieczego, druga natomiast jako Arcykapłana miłosiernego i wiernego, współczującego, spełniającego ofiarę z siebie, według wzoru Melchizedeka, czyli Arcykapłana Nowego Przymierza. Chrystologia tego hagiografa jest specyficzna ze względu na jej „wizerunek” starotestamentowy, przedstawiony w zestawieniu ze starotestamentową świątynią i ofiarą w Dzień Pojednania. Swoje rozważania tajemnicy Jezusa Chrystusa – „Jezusa Mesjasza” – z ogromnym ładunkiem treści ze starotestamentowej historii zbawienia, hagiograf ten podsumowuje niejako aksjomatem, wskazującym na

wiecznotrwałość dzieła zbawczego Boga, wchodzącym w doczesność świata ludzkiego, najpierw jako obietnica mesjańska, a w końcu jako dzieło Mesjasza, ciągle trwające i owocujące – „wczoraj i dziś” – w Jego mistycznej obecności we wspólnocie Kościoła.

Aksjomat ten został wykorzystany do *podsumowania* tej pracy, w ujęciu „chronologicznym” chrystologii, czyli w jej nieprzerwanym rozwoju historycznym czasów Starego i Nowego Testamentu, oraz „czasów Kościoła”, które zaowocowały Wielkim Jubileuszem Roku 2000. Do tego doniosłego wydarzenia przygotowywał Kościół i świat św. Jan Paweł II. Kościół, zorganizował jego obchody pod hasłem sparafrazowanego aksjomatu z Listu do Hebrajczyków: *Christus heri hodie semper*. Obchód tego Jubileuszu był dowodem żywotności treści Objawienia i dzieła zbawczego, dokonanego przez Mesjasza – Syna Bożego i Syna Człowieczego, Jezusa Chrystusa.

Rozprawa ta, przedstawia chrystologię w wykładni teologii biblijnej z wykorzystaniem „gatunku literackiego” *narracji*, opartej na biblijnym ciągu historycznym. Jest to przedstawienie pełnego nurtu chrystologii w jej toku spełniania się w starotestamentowym i nowotestamentowym okresie, nieprzerwanie żywotnym i rozwijającym się w dziejach Kościoła.

Ks. dr hab. Kazimierz Pierzchała, prof. KUL

<https://orcid.org/0000-0001-9972-943X>

Old Testament Christology
in the shot
Corpus Paulinum and the Letter to the Hebrews
(Summary)

Chapter I
Waiting for Old Testament Israel
on the promised Anointed One

The first chapter covers the period of Christology in the stream of events and biblical texts in the Old Testament period, and thus its beginnings. After describing the custom of the anointing, there is a report of the anointing of the first king, Saul, associated with the anointing of the second - David. It was in connection with his reign, God began to realize his intention of salvation, forwarding him the announcement of the duration of his dynasty for ever. This prophecy caused - especially in the period when the David's successors unwisely exercised their rule - a religious movement associated with the promised "messiah", which encompassed Israel as a phenomenon of messianism.

After the subsection: *The Great Prophecy and the Covenant with David*, the next subsection discusses the *Promised Anointed* and awaiting his coming, on the example of Psalms and Prophets. Of the minor Prophets, Amos is discussed, and after him all four of the Prophets Major: Isaiah, Jeremiah, Ezekiel and Daniel. The last prophet with his prophecy of Seventy years introduces the topic of this dissertation to the second chapter.

Chapter II

Fulfilling the messianic mission through Jesus the Anointed One

The second chapter includes the New Testament fulfillment of Old Testament promises in their unexpected and unimaginable dimensions. The son of David, the son of the Chosen People and the Son of God, was announced the Messiah. The following subsections discuss his presentation by John the Baptist, supported by the confession of Simon-Peter, and above all Jesus himself, asking the Pharisees a question that directed the thought of someone higher in his existence than man.

This chapter focuses primarily on the presentation of Christ as the Isaiah Servant of the Lord, superior to any personality of anyone who suffers for others and who has dominion over people. The prophet's announcement begins "To become" when the Sanhedrin passed the death sentence on Christ. The sections of this subsection describe the course of the trial before Pilate, and hence the scourging, crowning of thorns and the crucifixion of the Messiah, with the emphasis of the Messianic guilt, mocking the Messiah and the messianic fulfillment of God's saving plans that resurrected His Son. His resurrection was and is the culmination of the saving work of God, accomplished by the Christ-anointed one, providing his followers with a similar resurrection at the end of time. In making his messianic mission, Christ revealed to the disciples who were with him to Emmaus. Then in the mouth of the resurrected Messiah his title was sounded in the Gospel of *Meszych*.

Chapter III

Acceptance and interpretation of the work of the Messiah by Paul of Tarsus and the author of the Letter to the Hebrews

The third chapter presents the process of Christology formation in the activities and writings of these two evangelizers. Their Christology is included in

the aspect of the "messianology" of the Old and New Testaments, the meaning of which should be received with the "mental transcription" of the Greek title *Christos* as a conceptual devotion of the Aramaic or Hebrew term "Messiah". They - like all Christians Jewish or otherwise - they "heard" this title in the sense of the Lord's Messiah - the Messiah.

After the subsection showing the work of Christ in his fulfillment through the sending of the Holy Spirit, there follows a subchapter depicting the reception of Christology Paul of Tarsus, with a prior presentation of his figure as a Diaspora Jew on Jerusalem education "at Gamissiel's feet" and the persecutor of Christians. Further sections discuss the feature of his Gospel, which includes the knowledge of the Messiah as God's messenger, Spirit-gifted, crucified, resurrected and made present in the mystical Body of Christ, which is the Church.

The second subchapter of Chapter III presents the Christology contained in the Letter to the Hebrews, depicted in its structure and thoughts of the unknown hagiographer. The magazine has two sections. The first presents Christ as the Son of God and the Son of Man, the second as the high priest of a merciful and faithful, compassionate, fulfilling the sacrifice of himself, according to the formula of Melchizedek, the high priest of the New Covenant. The Christology of this hagiographer is specific because of its "Old Testament" image, presented in comparison with the Old Testament temple and sacrifice on the Day of Atonement. His reflections on the mystery of Jesus Christ - "Jesus the Messiah" - with a huge load of content from the Old Testament history of salvation, this hagiographer sums up the axiom, indicating the everlasting work of God's saving work, entering the mundane world, first as the Messianic promise, and finally as the work of the Messiah, continuing and fruiting - "yesterday and today" - in his mystical presence in the Church community.

This axiom was used to summarize this work, in the "chronological" sense of Christology, that is, in its uninterrupted historical development of the Old and New Testament times, and the "Church times" which resulted in the Great Jubilee of the Year 2000. For this momentous event, the Church and the world were

preparing . Pope John Paul II. The church organized his celebration under the slogan of a paraphrased axiom from the Letter to the Hebrews: *Christus heri hodie semper*. The celebration of this Jubilee was proof of the vitality of the content of Revelation and the salvific work accomplished by the Messiah, the Son of God and the Son of Man, Jesus Christ.

This dissertation presents Christology in the interpretation of biblical theology using the "literary genre" of *narrative*, based on the biblical historical sequence. It is a presentation of the full-fledged Christology in its course of being fulfilled in the Old Testament and New Testament period, continuously vital and developing in the history of the Church.